

Memfiisa, Apis, crni; ali četiri Mentu (iz Karnaka, Medamuda, Ermana i Toda, oko Tebe) koji simbolizuju četiri osobine određivanja (zemlja, voda, vazduh i vatra) biće crni, beli, crveni i šareni (beo s crvenim tačkama).

Jedan drugi primer četini aspekta je dat kroz žrtvene darove u obliku četiri vola (mesečevi, hranljivo mleko): crni, beli, crveni i šareni ili kroz četiri bele vaze i četiri crvene vaze i, za šareno, bela kruna u crvenoj ili ispred crvene krune.

Ovde se možemo podsetiti vizije Zaharija (Stari zavet):
Videh četiri kočije koje se izdizahu između dve planine...

U prvim kočijama behu upregnuti ridi konji, u drugim crni, u trećim kočijama beli konji, u četvrtim kočijama konji su bili sa smeđim tačkama. Zatim se obratih anđelu koji mi je govorio: Šta predstavljaju ove kočije moj gospodar? Anđeo mi odgovori: To su četiri vetra nebesa koji dolaze iz kraja gde bivaju u prisustvu Gospodara cele zemlje (Zaharije, 6).

Ali mi ćemo, takođe, naći ova počela kao i Neter ili Funkcionalna kosmička počela, predstavljena stojećim itifaličkim Amonom zarobljenim u mumiju, koji izaziva odavanje bele klice, predstavljene skiptrom nekhakha postavljenim iznad njegove uzdignute desne ruke.

Treba naučiti svesti u jednostavnu sintezu-počelo višestruke aspekte jedne iste ideje, inače mnogostrukost simbola samo zamagľuje svako razumevanje. Dakle, to umnožavanje simbola jednog isto Počela ima takođe svoj smisao: budući da je posledica opšta, analiza pokazuje svoje aspekte u mnogostrukim primenama i različitim trenucima njegove geneze ili manifestacije.

Mit je iscrpna studija mnogostrukih posledica jednostavnih Uzroka.

SAGLASNOST BROJEVA

Postoji opšta saglasnost data brojevima, koja može da posluži kao vodič.

Jedan je uvek početak, bilo metafizički, bilo kao završno izvršenje.

Broj Dva uvek ukazuje na dopunu, suprotnosti, seksualnost.

Broj Tri uvek govori o početnoj trojnosti, bilo da je to Trojstvo božanske Reči ili trojnost osnove u nesvodljivoj redukciji svakog shvatanja.

Broj Četiri uvek govori o četiri elementa, četvorstrukosti svake fizičko-telesne podloge.

Broj Pet uvek govori o kvintesenciji, o nadrazvoju, o prevaziđanju četiri elementa.

Broj Šest je broj ravnoteže, dopunjavanje suprotnosti i njihovo poništavanje je plod njegovog dela.

Broj Sedam je broj zemaljske Prirode, manifestacija devet arhangeljskih moći.

Broj Osmam je broj smrti koja se pretvara u vaskrsavanje.

Broj devet je sinteza, poreklo pojavnne prirode i njen cilj.

Broj Dvanaest upućuje na Zodijak i stavlja u vezu s njim.

Pošto se mit u svojim slikama tako služi brojevima, treba smisao tih slika dovesti u vezu sa simboličnom vrednošću Brojeva.

NAPOMENE:

- * Prevod iz knjige *Kralj faraonske teokratije*
¹ Čak i za geometrijsko očitavanje zlatnog preseka treba poći od podele na dva jednaka dela.
² Znač. *Le temple de l'Homme*, I, str. 288—289, 493—497 i 502.
³ Znač. A. Moret, *Mystères égyptiens*, Armand Colin, Paris 1913, str. 127.
⁴ Sethe, *Pyramidentexte*, 1040—1041.
⁵ Znač. A. Erman, *Religion égyptienne*, str. 116.
⁶ Znač. *infra*, razlika između Nu i Nun.
⁷ *Tum* označava *Atuma*, *Netera* stvaranja; *tm*, sveukupnost svih stvorenih stvari i bića, i *tm*, negacija svake aktivnosti.
⁸ Sethe, *Pyramidentexte*, 1952.
⁹ Može se smatrati da pustinja, sinonim za crveno, pripada *Setu*; međutim, u Piramidama se nailazi na poziv upućen *Setu da pade ka crnim planinama* sa, u jednom delu ovog odlomka, igrom reči između *du*, planine, i *du*, zlo; u paralelnom tekstu *Horus je pozvan ka božanskom gradu* (*Pyr.*, 1268—1269). Što se tiče crvene svetlosti, božanske korusove, u Piramidama se nalazi (252—253): *«Neka vas Hor crvenih očiju štiti»*, što je rečeno pošto je Kralj već nazvan *sr*, *crn*, iza čega slede dva roga i dva bikla: dakle, Kralj je ovde izjednačen s crnim ovnom, zatim s bikom, a štiti ga Horus crvenih očiju.
¹⁰ *Pyr.*, 1466.
¹¹ *Ibid.*, 1248. U stvari, grupa hijeroglifa koja se prevodi pojmom *«masturbacija»*, *iw-saw*, znači učiniti da se seme spusti iz bubregaa.
¹² *Ibid.*, 1248.
¹³ Sethe, *op. cit.*, 1655.
¹⁴ *Nu*, obeleženo simbolom vaze i *Nun*, obeležen s tri ustalasane vodene površine, u ovom tekstu se podrazumevaju.
¹⁵ Znač. Maj Sandman Holmberg, *The God Ptah*, Lund, 1946, str. 19—20.
¹⁶ Maj Sandman Holmberg, *op. cit.*, str. 20—21.
¹⁷ Maj Sandman Holmberg, *op. cit.*, str. 20—21.
¹⁸ Maj Sandman Holmberg, *op. cit.*, str. 22. Ceo ovaj odlomak govori o Zemaljskom raju.
¹⁹ Znač. A. Erman, *Religion égyptienne*, str. 121.
²⁰ Le R. P. Festugiére, O. P., *La Révélation d'Hermès Trismégiste*, Paris 1944, str. 69.
²¹ Znač. J.-H. Fabre, *Suvenirs étonologiques*, V, str. 84—85.
²² Znač. R. A. Schwaller de Lubicz, *Le Roi de la Théocratie pharaonique*, VII, Flammarion, Paris 1971, str. 207.

KO JE ANUBIS?

Ljubinka radovanović

»Sestra se grohotom nasmijala, pa joj se od jada oprostila dvanaestoro braća sumorne. I sinu spaljena je tada vučina,

te zasja iz pepela divno momče mlado, negdašnji vuk.«¹⁾

Kada Kepler u svojoj kosmografiji otkriva zakone kojima se potčinjava sunčev sistem, i tako postavlja temelje modernoj astronomiji, on, istovremeno, daje i vitalnu demonstraciju pitagorejske filosofije, čiji je izvor Egipat.²⁾ On proučava interrelacije putanja i razdaljina planeta i zaključuje da se u svom pokretu CEO sistem održava u nepromenljivoj ravnoteži. Najzad, ovaj genije shvata uslov te ravnoteže, putem primene teoreme o PET PRAVILNIH TELA. On ucrtava putanje planeta, kao sfere —unutar ili oko tih pet pravilnih geometrijskih tela (oko Zemlje crta dodekaedar: upisana sfera je putanja Marsa, itd). Zatim, on dokazuje geometrijskim putem da je Zemlja KOORDINATOR (srazmera, mera) celog sistema. (Jer, Zemlja »uslovljava« putanje Marsa i Venusa. Mars »uslovljava« Jupiter, dok Jupiter »uslovljava« Saturn. Venus, sa svoje strane, »uslovljava« Merkur.) Kepler, na osnovu ovog otkrića, matematički formuliše zakone koji rezultiraju iz teoreme o PET PRAVILNIH TELA. Ovi zakoni izražavaju RAVNOTEŽU sunčevog sistema. Oni su matematička determinacija konstantnog pokreta unutar apsolutne CELINE »PET«.

Vitalna celina Sunca, mogla bi se determinirati kao apsolutna celina »pet«. Upotreba reči »apsolutna« nije proizvoljna. U Euklida (teorema 18, knjiga XIII) nailazimo na dokaz da nema i da se ne može zamisliti postojanje više od PET PRAVILNIH TELA.

Niko se ne pita ZASTO je moker kad ga neko polije kojom vode. Očiglednost je »razlog«. Tako je i s ezoteričnom »slavom« broja pet. Samo onaj ko nije upoznat s geometrijskom misliju, buni se, logično, kad mu se kaže da je PET vladar među »brojevima«. Čovek koji uživa u muzici, mršti se, istovremeno, na »kvintu, činioca harmonične propagacije, kao izraza $\frac{2}{3}$, tj. $\frac{2}{3}$ strune koja daje PETI ton: DOMINANTU. Mnogi uživaju u harmoničnim proporcijama antičke arhitekture, katedrala i hramova. Oni nerado slušaju »akademskog gnjavatora« koji objašnjava šta je to »zlatna proporcija« ili »zlatni broj« $\frac{2}{3}$, kao sila PET. Retki su ljudi koji shvataju značenje $\sqrt{5}$ — ili funkcije fi ϕ , iako možda rado slušaju pastora koji im čita Jevanđelje po Jovanu u kojem je reč o REČI. Nekog turistu, stomaka punog grčke sarme, dok se šeće kroz ruševine u Delfima, fotografisuci šta stigne interesuje ZASTO PETO slovo grčke azbuke figurira s takvom važnošću u tom hramu? PET, kao diftong AE (dvoje kao jedno) označava: biće, broj PET, kao i uslovno »ako«. Ukratkoo, pijemo vodu »kao vo« ne znajući šta je »H₂O«, kako to ponekad daci pevaju u školi. Znači li to, međutim, da je NEMOGUĆE baciti most između prirodne dimenzije ljudske svesti i apstraktne misli, kao ogledala dubljeg značenja života?

Ovaj poduhvat, kao »esej« (u pravom smislu reči) nije lak: ako promaši, čitalac neka oprost. Biće tu, ipak, neke koristi, u samom ukazivanju na put kojim bi se takav most mogao započeti. U kom cilju? Ako je otkriće o vitalnom utelovljenju funkcije PET u sunčevom sistemu, bilo tako značajno za nauku, zar se ne bi moglo očekivati da bi slično otkrovenje, unutar individue, moglo imati sličan značaj za individualni život? Ako jedan genije, kao Kepler, zaključuje da je Zemlja ključna srazmera našeg sistema, i da je on putem te srazmere došao do formulacije svojih zakona, zar ne bismo i mi mogli zaključiti da je KOORDINACIJA ključna, vitalna funkcija života, i da bi i mi mogli preko tog MOSTA razumeti naše uzročnosti?

U tami svemira pružamo tako ruku — našu sopstvenu PETOKRAKU silu — kao most između nas i tog čudesnog, strašnog SVEMIRA. Taj sve-mir, kako sama reč kaže, je Harmonija. Šta smo »mi« onda — nered? Galama? Nalazimo se u »sopstvenoj ruci«, na mostu između individualne svesti i samoga postojanja. Nalazimo se u EGIPTU.

Mitološki simbolizam Egipta bio je »ogledalo« nauke, u smislu sinteze namenjene primeni te nauke da bi došlo do harmonizacije čoveka s prirodom, društvom i samim sobom. Ovo »ogledalo« nauke bilo je, znači, i SOČIVO OKA, a ne samo ogledalo. Uključivalo je poznavanje uzroka i posledica (zakona i fenomena) i mreže međuodjeka. Ovo je omogućavalo predviđanje štetnih posledica u upotrebi izvesnih sila i opreznost u rukovanju fenomenima koji su naizgled bezopasni, ili potencijalno razorni: velikih »zgoda« moderne civilizacije čiju cenu, međutim, plaćamo.

Ovakvo sočivo razumevanja naučnih otkrića (u realizaciji ljudskog života i društva) uključilo bi preskakanje provalije iz-

među »naučnog žargona« i jadnog laika. Ovaj bednik je osuđen da ponudi svoj život u ruke najveštijem demagogu. Tako su se vekovima punili podrumi Vatikana. Nauka, slično Vatikanu, uživajući u svojoj učestoti, konkretizacijom apstraktnih znakova (koju smatra apstraktnom mišlju), u stvari, ubija apstrakciju (Celinu) koja uslovljava zakone. Postepeno, ali sigurno, time se narušava Ravnoteža. Ako nije podržavanje Ravnoteže, koji je smisao nauke? Njen smisao se gubi. Bez misli kao vodiča, nema ni prave nauke. Tako isto, ovaj, bez nauke kao veze s realnošću, nema ni prave misli!

Sve ove činjenice upućuju nas natrag, ka našem početnom stavu. Počevši od egipatskog hrama, preko Pitagore, Keplera i moderne astronomije, pa do same Harmonije koju osećamo prirodnim putem u bojama (razbijanju svetlosti) i zvukovima (odnosno vibracijama), srećemo uvek istu silu: *PET*. Ova *DOMINANTA* izražava se kao proporcija $\sqrt{3}$. Proporcija je *ODNOS* (mera) između dve vrednosti. Znači: *PODELA*.

Ova *PETICA*, apsolutno *JEDNINA*, izražava se *PODELOM*. Kako bi definisali ovu polugu (činioća Harmonije) u nama? U Egiptu fi proporcija $\sqrt{5}$ bio je dominantna arhitekture hrama. Hramovi su u toj civilizaciji bili rasadnici vitalne nauke i storeri moralne ravnoteže Egipćana. Smisao ove »podele«, je, znači, bio stvaranje i održavanje celine (Harmonije). Mitološka figurativna misao sledila je isti pravac.

Kao koordinatoru između stvaranja *ZNAČAJA* postignuća naše moderne, umnogome veličanstvene nauke, i nas samih, obratimo se, dakle, Egiptu, čiji jezik odgovara intimnoj dimenziji bića, a čija misao prati i definiše mrežu međudnosa kosmičkih zakona u svojim mnogodimenzionalnim utelovljenjima.

Familijarizacija sa sistemom simboličnih evokacija *FUNKCIJA*, kao apstraktnih činilaca Harmonije, mogla bi doprineti buđenju nečega sličnog u nama. Ova sposobnost direktne percepcije, koju nosimo u sebi, ili koju »moderni« metodi ne razvijaju, mogla bi, u budućnosti, postati faktor prepoznavanja *glavnih funkcija svemira* u svojim mnogolikim formama, od telesne i prirodne, pa do intelektualno-apstraktne. Da bismo, međutim, mogli da opazimo tu veliku providnu ribu u mreži zamršene tehnološke, matematičke, nuklearne, fiziološke, hemijske ili psihološke konfuzije, moramo prvo da vidimo u samom moru, gde ju je priroda stvorila.

Mimo arheologije, mimo samog Egipta kao specifične civilizacije, skoncentrišimo se na traženju načina kojima bismo mogli da dokučimo srž principa *KOORDINACIJE* i definisemo ga, vitalno, kao most između nauke i filozofije. Posmatrajmo zato Egipat, u cilju stvaranja naše vitalne »tehnologije«.

Uzmimo, kao ilustraciju, na primer simbol srpa. On je vezan za *PRVI* (dominantni) princip Maat. Posmatrajmo kako Egipćani biraju simbole: evokacija zadire u sve dimenzije. Srp (istina) *SEČE*. Seći, znači deliti. *SRP* sudi i podržava. Kao oruđe kulture zemlje, on »seče« i sudi žito (zrelosti žita) i time podržava (hrani) život. Čak i arapski broj 5 liči na srp. I ne samo to: ako se preokrene, on liči na broj *DVA* (podela). U našem mozgu naći ćemo isti oblik srpa. Priroda je tako htela da su naše dve polutke mozga, koje odvajaju percepciju od aktivnosti, *PODELENE* oblikom srpa. Tu imamo idealan primer podele kao ujedinjenja. Spone, izražene *RAZDOROM*. Jer, šta je *SVEST*, ako ne odvajanje, (ogledalo) od sopstvenog bića *CELINE*?

Mađo ovo pitanje nema veze s našim problemom, nameće se: kako to da postoji tako neverovatna koincidencija između jednog skrivenog fiziološkog i anatomskog faktora (čija opservacija zahteva razvijenu medicinsku hirurģiju) i naizgled »prirodnog« primitivnog oruđa (prvog? oruđa kulture?)? Možemo izabrati između dve hipoteze odgovora. Ili je ovaj simbolični oblik rezultata civilizacije koja prethodi Egiptu (Atlantis?), ili ove koincidencije dokazuju Jungov koncept »arhetipalnoe«? No, bilo kako bilo, egipatski simbolizam koji se bazira na slici prirodnog fenomena ili gesta, *DELUJE* analoškim putem, evokativno na samu *ZIVU* funkciju u nama, koja je utelovljena u prirodi dotičnim fenomenom.

Postoji, kaže Egipat, u svakom čoveku (kao savršenstvu prirode) organska i energetska *MREŽA* inter-relacija koje odgovaraju apstraktnim inter-relacijama kosmičke mreže (galaksije). Ove inter-relacije povezuju *Funkcije* kosmosa (»brojeve«, činioce) i mogu se predstaviti geometrijskim inter-relacijama i uzročnostima između geometrijskih tela. Egipat bira prirodni simbol umesto apstraktnog, pošto zakon uzroka i posledica i predviđa da se odvajanje »tela« od »duše« plaća degeneracijom i atrofijom. Zato, kao krunu svoje nauke, postavlja viziju maglogije između čoveka i kosmosa: oni su *CELINA* i podela. Evokativni simbol *BUDI* u čoveku *direktnim putem* (kao »prirodnu reakciju«) aktivnost moždanog centra koji vlada evociranim funkcijom. Znači: sama *DOMINANTA* nije data, ali je evocirana, preko fenomena, u samom živom izvoru — mozgu. Izbegavanje direktnog prikaza⁴) ove *DOMINANTE* (funkcije) predstavlja, možda, najznačajniju karakteristiku Egipta. Zašto? Odgovor na ovo pitanje: *JEDNINA* se izražava *PODELOM*. Ona se ne može zamisliti. Konkretizacija *dominante* sunčevog sistema u Boga (izvan čoveka), ili Hrista kao *JEDIÑOĐ SINA* kome se moli, izvan sebe (on je u nebu), ubila je poverenje čoveku u *DOMINANTU* kao *POLUGU HARMONIJE* (sigurnosti). Konkretizacija poznanja apsolutne »mere« geneze; »religijom« kao »verom«

— ubila je kapacitet u čoveku da traži i »vidi« *ONO* što je evocirano, u njemu samome.

Upitajmo se — kakav značaj da damo ovome ubijenom? Kao sledbenici Egipta, svakako moramo odbiti realnost ove »smrti«. Ovaj čovek je, kao mumija, »neutralisan« ili »uspravan«. Znači, on čeka buđenje. Utelovljen u njemu, putem prirode, kosmos čeka da sam sebe prepozna. Egipćani tvrde da se čovek budi intuitivnim zovom putem mikrobioloških i fizioloških inter-relacija on, činom »buđenja«, ostvaruje harmoniju između sebe i kosmosa. Sam sebe, znači, možemo da prepozna na isti način na koji »zna« da je žedan ili gladan bez pomoći rečnika i čitanke.

Tako smo došli do odnosa između mumije (mrtvog, ubijenog) i inicijacije kao forme njegovog buđenja. Gde nas vodi ovaj trag? Sledimo ga, ne napuštajući naš cilj: kako dokučiti »peticu«? Da bismo sledili trag uspešno, sledimo »*PSA*«, *ANUBISA*.

ANUBIS je koordinator: znači, medijator, ili, prosto — sveštenik. Međutim, kako mi, moderni ljudi navikli na debeľjušne i licemerne sveštenike, možemo da vezemo ideju »sveštenika« za Anubisa, *CRNOĐ SAKALA*?

BDENJE

Crni šakal (vrsta pustinjskog psa) veličanstveno je ispružen preko kovčega u kojem leži »zapečaćen« *MRTVI* (ubijeni). U ovom čuvarskom stavu budnosti, on evocira *BUDENJE*.

Da bi bolje razumeli funkciju Anubisa, osvrnimo se na samo bdenje. Svi arhaični obredi uključuju »bdenje« (sedenje) nad mrtvim. Forma ovog bdenja varira od civilizacije do civilizacije, sledstveno dimenziji u kojoj sveštenstvo deluje. U narodima mnogih zaostalih krajeva još uvek se »bdi« nad mrtvim. Ovaj običaj obavlja naslednik, »najbliži« (bulkvalno: komšija) Lišen svoje simbolične sadržine, međutim, ovaj gest postaje praznoverje. Tako »mrtvi« postaje »mrtvac« o kojem se sve manje vodi briga. (U Engleskoj postoji čak i predlog da se mrtvaci sahranjuju u uspravnom stavu, zbog grobljansko-stambenih problema).

Bdenje nad mrtvim predstavlja, u stvari, najelementarniju formu sveštenstva. Ovaj »običaj« je zato magični gest »buđenja« mrtvog.

Buđenje je u rukama »sveštenika«, tj. onoga koji poznaje tu nauku — »naučnika«, u stvari. Nemi gest sedenja u cilju zaštite »tela« od vukodlaka i vampira (itd) — primitivno evocira i inicijaciju: sveštenik (npr. u *Tibetanskoj knjizi mrtvih*, kao i u mnogim drugim spisima ove vrste, uključujući mnoga poglavlja *Egipatske knjige mrtvih*) »vodi« umrlog (inertnog, ubijenog, neupućenog) kroz domene evolucije svesti. To su predeli puni strave, opasnosti, čudovišta. Sveštenik, kao vodič, »štiti« mrtvog od čudovišta kao što »komšija« sedi i čuva telo od vampira. Spisi inicijacije koji nam dolaze iz antičkog i arhaičnog sveta uvek su dvosmisleni. Oni se obraćaju raznim dimenzijama i dosledno su efektivni u oba slučaja. Tako se ovi spisi mogu razumeti kao stvarni opis događanja posle smrti, događanja u kojem se odvija mučni film straha, samoobmane i buđenja u »večnost«. Može se, međutim, shvatiti da se ova događanja odnose na sam život i naše postepeno »buđenje« u Sveobuhvatnu Celinu, kao galaktičnu svest (*BUDA*). U svakom slučaju, cilj ovih spisa izgleda da i ne leži u preciznim konkretnim informacijama, nego u evociranju, na razne načine apstraktnu realnost *SVESTI*, šire svesti koja nas sadrži i obuhvata, i čiji su stupnjevi (geneza) u suglasnosti sa zakonitošću dokazljivom u fizičkom svetu. Ova evokacija je, zatim, poduprta opisom, datim na simboličan način, mogućnosti da se proces evolucije svesti ubrza sopstvenim naporom. Tako se ceo proces *BUDENJA* i sveštenstva zaista svodi na prenošenje nauke i naučnog poznanja u životnu dimenziju svesti, u cilju stabilizacije čoveka.

Uloga ovog »naučnika« (sveštenika, vraća) je, znači, uloga medijatora između nauke i čoveka. Radi se tu o *KOORDINACIJI* između zakona i fenomena koji ga izražava: svesti. Razmišlimo o samoj Zemlji. Njena uloga u sunčevom sistemu liči na ulogu medijatora. Zemlja koordinira sunčev sistem (pokret, granice kretanja planeta) kao fenomen, sa svojim centralnim zakonom: Suncem. Zemlja je, kao oveć: »svest« Sunca.

U vezi s ovim, upitajmo se: zašto su Egipćani, iako su poznavali fakt sunčavog sistema kao celne?) izabrali, u cilju inicijacije, geocentrični prikaz ovog sistema? Zašto je Kopernik tvrdio, iako bez dokaza, da je Zemlja poluga sunčevog sistema? Zar nije, možda, isti razlog dao sigurnost Kepleru, dvadeset godina pre dokaza koji je sam pronašao, da je Zemlja »mera« celog sunčevog sistema? Ovaj proporcionalan (koordinacioni) karakter daje Zemlji *VITALNO* centralni položaj koji objašnjava simbolizam geocentričnosti u Egipćana.

Medijator nije čista svetlost, kao što ni Zemlja nije Sunce. Međutim, medijator je proporcija kojom se čista svetlost izražava. On je koordinator (odnos, proporcija) između fenomenalnog i apstraktnog, *celine*. On je sam rascep: jer, šta je *SVEST* ako ne rascep sagledanja?

U stvari, medijator je sam čovek, u svom simboličnom smislu. Zato sveštenik »učići« čoveka i podiže ga do sagledanja samoga sebe. Ovaj »sveštenik« samo zamenjuje u »ubijenom« čoveku, tog ubijenog, ali probudljivog *ČOVEKA*.

Podvucimo ovde veliku razliku između principa medijatora, sveštenika — kao spoljašnjeg uticaja na internog »mrtvog«, ili učenika — i ANUBISA. Dok je sveštenik (npr. u *Tibetanskoj knjizi mrtvih*) neko ko vodi usnulog i štiti ga, kroz fizički predstavljenu »dimenziju« svesti u obliku prostora i vremena: mrtvi hoda kroz predele buđenja! ANUBIS je sam MRTVI koji se budi.

Interni mrtvac je ovde identifikovan sa sveštenikom. Umesto intelektualnog »opisanog« simbolizma i hoda kroz stupnjeve (prostore) evolucije — umesto fizike — ovde se suočavamo s HEMIJOM. ANUBIS je ČOVEK u čoveku. Njegov prostor je čovek. Njegov pokret je OGANJ. On je SUBLIMACIJA u vidu »sveštenika«. CRNI SAKAL.

SUBLIMACIJA

»Mili Bože, čuda velikoga!
Kad to vidje Hristos, sine Božji,
On se onda GROTOM NASMIJAO
Pa uzima vina rujanoga,
Pa umiva PEČENOGA JOVU,
Ali skoči Jovane čobane,
Pa govori svome roditelju...«⁶⁾

Ovaj »pečeni« čoban Jova i »pečeno« oko Horusa u *Tekstovima piramida* — jeste »pečena« vekna koja se prinosi Ozirisu. To je, takođe, crni luk Tutankamona. Crni Oziris Vaskrsenja — i »Crnobog«. Ovde se radi o žrtvi: o samožrtvovanju. Moglo bi se reći da inicijacija evolucije svesti u kojoj se pojavljaju učitelj i učenik, predstavlja neko sunčano preosoblje. Dokazuje se da postoji definitivna struktura od atoma do sunčevog sistema, i definitivan put: cilj nove dimenzije.

U poređenju s ovom nadom, sublimacija, kao prag istog obećanog »cilja«, predstavlja bespuće. Kao najornija tama pred zoru, ona bolno pečati nešto neizbežno, nešto što negira sobom sam cilj evolucije — nagoveštavajući, istovremeno, da je na pomalo jezovit način. U poređenju sa sedam »časova« harmonije prirode, sublimacija predstavlja pet časova bitke sa samim sobom: sve što se naučilo, mora se prekaliti. Radi se o razlici između fizike i hemije. Dimenzije negiraju jedna drugu, iako su u biti podložne istim zakonima.

Crni sakal, ANUBIS, kao sila asimilacije, utelovljava SAGARANJE. Dok obična vatra daje pepeo, apstraktno sagaranje sublimacije predstavlja proces metamorfoze: kao što ugali može da postane dijamant, »pečeni Jova skače« iz vatre. Čovek se pretvara u zračće seme Sunca. Sam život je sagorevanje. Inertan život svesti i apetiti konsumacije stvaraju pepeo od čoveka. Sublimacija ga kali i ovekovečava. Jedni kažu: ukidanje strasti? Drugi kažu govoriš i ovako i onako. Bar se onda time spasi. Bilo kako bilo, svi se slažu: gorimo. Interesantno je posmatrati to »sagorevanje« kao plamen koji u našoj »modernoj« dimenziji, kao da se pretvara u kamen — veliki »učitelj«, pesnici kao Njegoš, muzičari kao Bah — ostavljaju za sobom trag poput kremenja i čovečanstvo tim tragovima hoda kroz neprohodnu prašinu organskog mraka. ANUBIS kao da otima čoveku tu poslednju buktinju i ostavlja ga bez vodilja, samog.

U procesu sublimacije, kao u nekom kataklizničnom stomaku, sami sebe varamo da bi, iz te iskasapljenе mase sebe, naša moždana vreća izvukla neku srž koja oživljava u recimo, svojoj materiji mozga. Živa, svesna, suptilna energija sive materije tada uslovljava novu vrstu rukovanja našim moždanim »kompjuterom«, i to rukovanje donosi kao plod neku vrstu sveopšte genijalnosti. Interesantno je, a time stvar biva neprijatnija, da smo izgleda, bačeni u taj proces bez pitanja i da je rešenje ovog samokasapljenja u našim sopstvenim rukama. Ili je prvi simptom depresije, nihilističkog i malodušnog raspoloženja, početak »agonije« koja se polako pretvara u fizičko stanje — prepoznati i proces sublimacije početak, ili je taj stupanj »zrelosti«, koji se održava u gubitku vitalnog interesa, protumačen drugačije i time pretvoren u »virus« samouništenja. Radi se o gubitku »cilja« koji je, kao neko vrhunsko postignuće, bio iza aktivnosti evolucije intelekta. To bi se moglo opisati kao neki »vidik« praga »večnosti«, kao sunovratne provalije u momentu uspona na vrh do koga se mukotrpnim bauljem jedva stiglo. Naime, poima se da je sublimacija sama srž života, ali to na negativni način. Cilj, od toga trenutka, postaje apsurdno suljanje nizbrdo. Niko ne voli da se selja po kamenitoj provaliji. Mudraci kažu: silazi oprezno. Taj stav se naziva voljenim, a akt silazanja »samopredajom«. Razlika između besnog pijanstva i skoka u provaliju i religiozne ekstaze izgleda u nijansi; ona zavisi od koncentracije i stupnja inteligencije kojom čovek posmatra ovaj neverovatni fenomen života: čovek, u trenutku svog intelektualnog sazrevanja (u smislu kapaciteta, a ne u smislu godina zrelosti) suočen je sa stanjem »haosa« i izborom da se u njemu sam stvori iz ničega, kao Gospod »bog«.

PEČAT

Kao živi pečat smrti i vaskrsenja, ANUBIS je nazvan »gospodar opećanja«. Taj naziv, koji nalazimo u grobnici Tutankamona, vezuje ga sa samim PEČATOM na kojem je taj isti naziv isklesan. Kako bi se mogla dočarati ova dvojlava sila: korozivna, a u isto vreme orijentaciona funkcija? Njen deforma-

san odjek postaje »alhemija« shvaćena kao hemijska proizvodnja plata. Avaj, to »zlato« je u Egiptu (postojbini — AL-KEMIT — alhemije) definisano kao cvet ili vrhunac kreposti semena života: samožrtva, kao pogled oštre zenice novorođenčeta iz krvave utrobe. Ko je majka? ANUBIS je i alhemičar i »materija prima« i zlato«. On je korozija i sagorevanje i formacija novog oblika. Seme klija iz sopstvenog »uništenja« i daje tom »uništenju« ime MAJKE. (Tako dobijemo Kosmičku Kravu SUBLIMACIJU čije je ime POTOP). Ova Psiho-bio-hemija u simbolizmu Anubisa izražava se alertnim likom crnog »psa« pruženog preko kovčega. On je i sveštenik i mrtvac i kovčeg (kovčeg: kvadrat: temenos: ograničenje u kojem se sagara). Anubis, čuvar semena, budan, vodi tu rashodovanu družinu čelija ka novoj destinaciji. On je, znači KOORDINATOR: u nama, živima, on koordinira fizičke, nesvesne životne funkcije organa, kao što u asimilaciji koordinira proporcijalno varenjem razbijene supstance i reformira »život« od elementarnih sastojaka. U zidovima tankog creva, Anubis dnevno »stvara« život iz haosa. On je »Horus«, jer je borac svetlosti; on je Set, jer grize i parča. On je sam »davo« koji je svetac — jezoviti, pustinjaški šakal. Egipćani zato (u svojoj »zbuđenosti« kako bi to egiptolog odvalio) kažu: »Ovaj pas ima belu glavu, crvena leđa i zelen trbuh: on na sebi nema nikakve druge boje osim CRNE.«⁷⁾

ZOV

Nagnut nad mumijom, Anubis izražava AKT. Šta on to radi, tako nagnut nad inertnom mumijom? U njegovom zaštitničkom, kao zaustavljenom pokretu ima nečeg pretećeg. Zašto je tako nagnut? Očigledno, ne radi se o balzamovanju, jer je mumija već balzamovana. On tog »ugroženosti« (obesvešćenog) »mrtvog« ZOVE: vodi ga nekuda (jer, svaki ZOV, u stvari, vodi, ili, kako to lepo narod kaže: MAMI).

Ovde dotičemo jedan interesantan domen, ceo kompleks problematike, koja nije »očigledno« vezana za Anubisa, ali analogija se nameće. Kao »bog« asimilacije Anubis vlada nad celim kompleksom varenja. (Spomenimo da je Izis — hraniteljka i majka Svetlost — njegovala POMAJKA, a ne majka. Ona, zaštitnica asimilacije, daje toj asimilaciji koja je, iako negativna u svojoj biti drobljenja i cepanja, životodavna funkcija organizma — SMISAO pozitivne funkcije. Anubis je sin Neftise — žene kao Mrak, Noć, Trulež, Apsorbicija — i Ozirisa. On biva usvojen od Izise).

Anubis je, dakle, koordinator između funkcija apsorbcije, varenja i asimilacije. Apsorbicija, koja je vitalna funkcija SMRTI njegovala je MAJKA, APSORBACIJA, čiji smer (Izis) je život (apsorbicija semena daje plod) sama po sebi predstavlja ZOV smrti. Razmislimo o našim mudrim »rečima« kao na primer »POMAMA«. Pomamljen je čovek koji se predaje mamljenju smrti: strasti. U ovoj svetlosti mogli bismo zaključiti da se cela seksualna problematika vrti oko ovog dvojnog stožera. Seksualni zov je u svojoj egzaltiranoj formi duboko samoubilački. Istovremeno, čovek mu se prada »osećajući« da mu je to vitalna funkcija. Ovo pozitivno »sjećanje« koje je realno, istovremeno predstavlja i opasnost od same pomame. Kako se snaći u toj apsurdnoj situaciji koja baca ljude u krajnosti, od sterilnog »ženomrsc« do još sterilnijeg »Don-Zuana«, i to sve na način koji samo razumevanje ove problematike može da opravda?

U svojoj divljoj (neorijentisanoj) formi, pustinjaški »pas« je sin svoje »majke«, Crne kučke APSORBCIJE. Seksualni zov tada postaje autonomija ženke. Anubis je ovde i sam »kučka«, apsorbcija koja pije energiju čoveka kao pustinjaški pesak: nema ploda. (Zato je Set sterilan u mitu.) Ako je apsorbcija pod zaštitom Izisa (pomajka Anubisa), njena orijentacija je životodavna i Crni pas tada postaje borac Svetlosti. Simbolično, on MAMI »život« iz života u koji se radamo »prirodno« (tj. GLAVOM KA TLU), iz sopstvene kože, postavljajući nas na noge, GLAVOM KA SUNCU. Taj stravični pokret je tzv.: »rođenje kroz kožu«. Opet lepo kaže narod: »izvodi me iz kože«, kad hoće da izrazi nešto užasno.

Zov, duboko mističan (nerazumljiv racionalno) i jeziv, baza tolikih emotivnih perverzija, samoubistava i egzaltacija u svim zamišljivim manifestacijama života, predstavlja samu REC sublimacije. ANUBIS, njen likovni simbol, evocira je. Diverzijom, dočaravamo ovu nemuštu REC, kakvom je sama naša »filosofija jezika« izražava. (Ova »filosofija jezika« postoji mimo lingvistike, etimologije i gramatike: ekstrakcijom iz same reči, njenog arhetipalnog sadržaja — kako bi to Jung rekao.) Ovaj »arhetipalni sadržaj« je u Egiptu bio izražen pojmom »REC-BOG« — NTR MDU. Reč, samonikla, kao i čovek, nosi sobom silu koja je »izmamila« iz čoveka. Na primer, uzmimo reč »razumeti«. »RAZ« — evocira i »jedan« i »cepanje« (raz-dvojiti, raz-bititi itd); »UMETI« — veštinu i znanje. RAZUMETI uključuje, znači, pojmove jednine, cepanja i nauke. Uzmimo reč: »iskusiti«. To je ZOV ka nečemu negativnom koje, međutim, vodi sublimaciji; jer, kada se »iskusiti« (napati) onda čovek postaje »ISKUSAN«, ili mudar. »Kusa li kusa!« kaže se za nekog ko uživa u jelu, na neki nepažljiv način, i budi funkciju: ANUBIS.

Kao pustinjaški ZOV samouništenja. ANUBIS je činilac rođenja, kao i sagaranja. On je ZOV prirode, kao asimilacija (ap-

sorbacijom!) iste prirode u dimenziju natprirodnog (naučnog) rađanja. U silini kojom je čovek mamljen da se »zaboravi« i preda mraku iskonske materice, leži, kao neki budni »šakal« i dvojni mogućnost: smrt ili samorođenje — ekstrakcijom SEBE, sobom iz sebe. Ovaj proces i ove dve mogućnosti najjasnije se uočavaju u takozvanoj »krizi« sredovečnog doba; u kojoj panika od starosti gura ljude u jad. Tu je, istovremeno, i mogućnost prerastanja u novu dimenziju.

ANTI

Anti je dvoglav: on je utelovljenje časa krize u kojem leži koren sublimacije. Jedna glava je Set, druga Horus. Ovaj Anubis, čije samo ime i danas U SVIM JEZICIMA Zapada evocira konflikt i negaciju (antihrist, antimaterija itd), istovremeno je i utelovljenje vage — Maat: njegove raširene ruke su dve strane vage. Princip RAVNOTEŽE kao pokreta, sažimanja, sagaranja, borbe. Tako naš ANUBIS, kao mračni div i dadilja, nagnut nad nama MAMI. On nas zove iz pomame u pomamu. PROZDIRE nas: otuda, pretnja njegovog nagnutog stava koji, u isto vreme, kao neki magnet, »izvlači« našu životnu esenciju. Cela slika je jeziva, jer smo obesvešćeni: kao alhemični »kralj« predani smo njegovom proždiranju, a, istovremeno, i on sam izgara da bi oslobodio KRALJA« (»esenciju«) iz utrobe. ANUBIS, nezajažljivi pas, raspaljuje u nama apetite konsomacije, samoubilačke, neodoljive strasti. On nas gura u pad, da bi nas u padu neočekivano podigao mežošću majke i vernošću psa on nas spasava. Pas u noći budi lavežom gospodara. (Zabave radi, primetimo: PAS, s-PAS-ti, PAS-ti, o-PAS-nost.)

Čudan zaključak se nameće: ANUBIS je u nama čovek koji ubija da bi postao ČOVEK. Zato na priloženoj slici vuk proždire kralja i gori da bi ga oslobodio.

Kao i alhemični »kralj«, mumija nad kojom ANUBIS deluje nije »leš«. Organskom univerzumu života dat je smisao materice, prokreativnim likom. Ovde zastajemo pred interesantnom mišlju: zar »čovek« kao prokreator, može da označava »ženu« kao matericu? Androgina mumija evocira neutralisano jezgro. Koštica pod voćkom nosi čitavo drvo u sebi, na neki neshvatljiv mikro-biološki način: da bi omekšala i začela sopstvenu genezu voćke, potreban joj je uslov komplementarnih kontakata koje pružaju zemlja, vlaga, temperatura i reaktivni energetsko-biološki impulsi: BUĐENJE. Iz koštrice tada raste plod, kao iz neke umiruće materice.

Posmatajući mnoge sugestivne figuracije u vezi s mumijama, interesantno je zapaziti da se ovde srećemo, kao i često u EGIPTU, s nečim naizgled apsurdnim. Treba znači »naoštriti uši« (podsetimo se da je SET, kao karakteristikom, označen *PODSEĆENIM* »tupim« ušima!); ovde kao da srećemo nešto slično, namernom izboru *GEOCENTRIČNOG* prikaza heliocentrizma. Egipat podiže hramove u slavu tog kosmičkog ČOVEKA, čiji lik utelovljava svaki apstraktni princip. Organizam ČOVEKA osvetljen je kao sinteza kosmičkih harmoničnih inter-relacija, kao mreža milii utelovljenih u organe, pod vlašću svemoćnih »boginja« žlezda, povezanih krvlju, nervima, tokom električne (dvokrake) vatre, održan kostima, tkivima mesa i kože — koji ga ograničavaju u mištično »polje« ili kvadrat (temenos) alhemije! U toj živoj srži

»kao alhemični »kralj«, predani smo njegovom proždiranju — istovremeno, on tamo, sam izgara, da bi oslobodio »kralja« (esenciju) iz utrobe«.

kosmosa ogleda se sam Tvorac. Međutim, kad ovamo, a taj VRHUNAC i nije CILJ sopstvene geneze! Jer, ako je taj ZIVI ČOVEK (faraon) samo Sunce i cilj geneze, kako to da se ceo kult svodi na obožavanje njegove MUMIJE? Prevarani ovom zamkom, egiptolozi »logično« zaključuju da su debilni Egipćani »verovali« kako će se mrtvac u drugom svetu dići i nastaviti po starom. Ispitivanje simbolizma poriče ovu pretpostavku. U isto vreme, ne može se poreći da MUMIJA uzima mesto CILJU, kao neka destinata cele ove velelepne uvertire o čoveku, živom.

Taj život je svugde izražavan u svojoj prirodnoj dimenziji: nikad ne vidimo sasušene, sablasne svece ili hermite (iako su tekstovi jogične prirode), već dobro nahranjene, udomljene, kultivisane figure, bilo da su zanatlije, radnici Egipta ili prinčevi. Život je veličan kao harmonija, osmeh i mirna savest. Obožavanje mumije, znači, nije »mazohističko« preziranje »života«, a nije ni »prirodni kraj« (jer tekstovi podvlače večni život, posle smrti), kao ni neko slično »produženje« u fantaziji primitivaca. Dajemo jedini mogući odgovor koji se nameće.

Čovek, kao savršeni plod zakona PROKREACIJE, platforma je (seme) neke apstraktno dimenzije ili BICA. U toj živoj srži KOSMOSA konkretizovan je izraz KOSMOSA kao PROKREACIJE: znači, PRAVO, ORIGINALNO STVARALAŠTVO ostavljeno je izvan figuracija. Ono se evocira ovakvim sistemom kontradiktorne informacije. Tako je čovek, kao utelovljenje aktivnosti, u isto vreme PASIVNI NEGATIV dubljeg zakona, iz koga sama prokreacija izvire.

Onaj »pečeni Jova« je, znači, MATERICA. ČEGA?

U vitalnoj sili našeg bića, jedini faktor koji bi se mogao vezati za ovo pitanje jeste samo naše psihičko »ja«. Ja kao posledica i sinteza naše biološke, fiziološke, geometrijske i hemijske celine, KOORDINIRA na neki »svoj« način, sopstveno biće. Kad čovek zamisli čime ovo nesretno ja treba da rukuje (dovoljno je zagledati se u medicinske knjige), nije čudno da »šepretlja« izaziva masovnu reakciju simpatije i olakšanja u smehu (Carli Caplin), dakle, kad čovek zamisli da to »biće« (koje i ne postoji u fizičkom smislu) utelovljava silu harmonije kao kreativne ravnoteže »nereda«, održavajući time mrežu uslova i posledica koju nazivamo »telom« — oblika ga hladan znoj: psiha je proizvod svega toga i time indirektno RUKUJE! Sakati, ili gradi? Kao krič novorođenčeta, nesvesnog dubine iz koje se pomalja, naša oštra i prodorna psiha (sa svim svojim uslovljenostima) predstavlja jednu novu DIMENZIJU. Ona je MOST između te utrobe i nečeg drugog — iako potekla iz utrobe. Poričući tako svoju »MAJKU« (utrobu) ovo JA tako samo sebe stvara kao mentalno TELO suptilne energije. Svakako, samo se nameće iz ovoga da će, u toku neizbežnosti, i ovo mentalno »telo« postati materica i majka, koju će novorođenče da »porekne«. Zato ne čude izvesne »surovosti« u mitologiji: —Horus odseca glavu majci! (negiranje materice).

Takođe, ovo objašnjava zašto postoje tolike forme HORUSA (od kojih je i sam ANUBIS jedan vid!) čak i SLEPI HORUS: onaj koji negira majku. (Ovde se nameće mutna analogija s Edipom). Ova »slepa« nesvesna samosvest JA, istovremeno nosilac progressa i negacije, kao pojam, uključuje veličanstvo, faraona i reaktivni vid ubice. MUMIJOM ovog principa, evocira se OBE-SVESĆENOST (Ja-svest) kao ŽIVOTODAVNA MATERICA... nečega što prevazilazi (ideju) energije: statike kao misli? Mumija simboliše sam usnuli galaktički život kao MAJKU nečega što je ovim pokretom izraženo (zarobljeno).

Nad ovom »matericom« Androginoj semena, sama semenska MOC se naginje: deluje NAD njom. ANUBIS daje orijentaciju začecu. On se stara o semenu: on je taj koji ga je ubio da bi ga probudio. Zato je naznačena, samim likom dvoglavog Antija, veza između Anubisa (polubrata Horusa koji goni Seta) i samoga Seta (ubice Ozirisa, zajedničkog oca Horusa i ANUBISA). Set kasapi (cepa) jedninu. Tako i »slep« čovek sam sebe cepa. I ne zna, čineći tako, da je on Anti.

VUK NA VUKA

Pas, kao »vrsta« (Canide), uključuje vuka, šakala, domaćeg psa, pa čak i lisicu — prema Egipćanima, kao i razne mitološke zveri koje imaju delove psa, lava i sokola (gnifoni).

Pas je mistična životinja »par excellence«. On nije »misteriozan« kao mačka, već istinski mističan: iracionalan, neshvatljiv, kao neki sladak biber. On je, naime, ljuta zver koja je poslušna do blesavosti, ne zbog dresure nego prirodno (ako nađe gospodara). Poslušnost psa je ljubav u svojoj elementarnoj formi, jer prevazilazi sve što se može zamisliti u drugih domaćih, »poslušnih« životinja. Pas razume i »voli« čoveka nekim apsolutnim kapacitetom koji se nalazi jedino u majki. (Toliko istinitih priča o toj vernošti; Na primer, na londonskom aerodromu postoji pas koji čeka gospodara već 13 godina.) Pas, inače, napada svakog koga ne »poznaje«. Narod kaže: »veran k'o pas«, da bi označio vrlinu, ali isto tako »psina je to«, da bi označio manju. Tako pas, koji utelovljava apsorpciju (dodir, ukus), ili »ženu« prirode, takođe utelovljava njuh — ili orijentaciju: čoveka. On je zato idealan simbol medijacije, kao funkcije. Budući »androgim«, utelovljenjem suprotnih principa, on fiziološki omogućava i njihovu neutralizaciju, ili »ujedinjenje«.

U narodu, npr. našem, poniklom u planinama u kojima se vuci kote, iz tla koji već i samim geografskim položajem ozna-

čava kapiju između Istoka i Zapada, vuk se može smatrati totemom. (Kako se to pregledno može videti u Čajkanovića) kvroločni, divlji »pas« je čuvar te kapije — spone između dva sveta, kao što je Anubis čuvar orijentacije. On je medijator, heroj, uništitelj — veza između rođenja (Istoka) i smrti (Zapada, zalaska); kao koordinator on ih povezuje i zato je »bog« vaskrsenja.

Posmatrajmo naše nacionalne tipove, od Sv. Save, vučjeg »pastira« i Marka Kraljevića koji je i »psina« i »heroj«, pa do svakog junaka — slavnog i neslavnog, pesnika, pa čak i bekrije: u svima njima živi Anubis. Onaj vuk o kome Vuk (Karadžić) kaže, po narodu: »Ako ti je vuka gađati, a ti bolje dobro gađaj!«! Samo ime »Vuk« daje se muškomo detetu kao oznaka čovstva, a majke tepaju deci: »vučiću moj!«

Kaže se: vuk na vuka neće! Šta je osnova te inhibicije (ma kako jasno zoološki svrstana) koja obuzdava u vuku vuka i za brani mu da pregrize grkljan pobeđenom sabratu, ako ovaj izrazi predaju, inercijom?

Šta to daje kvoločnom i razjarenom vuku silnu samoobuzdavanja koju čovek postiže samo kao vrhunac svesne discipline? Svakako da je ova inhibicija, koja štiti vuka od istrebljenja, »iracionalan« prirodni fenomen: on je neobjašnjiv. Jedino objašnjenje, koje bi odgovaralo, bilo bi racionalno programiranje prirode vuka, jer je inhibicija vezana (autor se nije sam uverio u istinitost ove inhibicije, ali pretpostavlja da su kazivanja o njoj tačna) za uslov predaje. Znači, neka vrsta racionalnog zaključka. A kako se, racionalno govoreći, može objasniti instinktivna aktivnost u životinje kao racionalna? U tom procesu inhibicije postoji momenat izbora. Vukovi se bore, ali, u izvesnom trenutku, jedan od njih bira predaju — drugi oseća ovu inerciju, koja u NJEMU deluje kao komanda, ili ZOV. Inercija se tako pretvara u vuku u aktivnost koja ga KOCI. Ova mehanika sublimacije, koja se, takođe služi negativnim da bi proizvela pozitivno, nije začudjuća u vuku — ali, samo ako se vuk, kao otelovljenje funkcije sublimacije, shvati putem Anubisa. Anubis, kao princip asimilacije, vlada korozijom i cepanjem (Set, agresija, divlji vuk) i zaustavlja ove »agresivne« funkcije kada je njihova uloga varjenja ostvarena i kada su se sastojci hrane rastvorili i razbili u osnovne elemente. Tako Anubis (u smislu funkcije koja se organski utelovljava i deluje »instinktivno«) u momentu neutralizacije (inercije) protivničke agresije, ZAUSTAVLJA bitku. U čoveku, ovaj proces se događa vrlo postepeno, u svesti, i, kao i u prirodi, u procesu asimilacije čovekove svesti u višu dimenziju, Anubis, u izvesnom trenutku, zaustavlja samouništenje. Tako se i kaže: »Patnja opamećuje!«

HROMI VUK

Zašto je »Vrhovni bog Srba« hrom? U Čajkanovića nailazimo na interesantan materijal u vezi s ovim hromim vukom. Hromost totema, kao i hromost devila, često se sreće u mitovima širom sveta. Ova zagonetna hromost može se objasniti kao jedan od evokativnih izraza »inhibicije«, ili samo-ograničenja. »Đavo«, ili Set, sam sebe ograničava i tako postaje medijator. U Egiptu su prednje šape označavale »orijentaciju« (kao točkovi automobila), a zadnje »silu«, motornu, divlju snagu. »Butina« je tako, u ruci kosmičke device, pod kontrolom Harmonije. Ovaj »but«, kao neka »batina«, sreće se često u vezi sa Setom čije je on jedno od imena. (Spomenimo da je »but« vezan i za seksualnost, u svom autonomnom obliku koji je podvučen u ogromnim butinama faraona Ahnatona, a i za samu ideju nasleđa i prokreacije.) Copavost je simbolično ograničenje ove sile »buta«, koja vlada nogama (evolucijom).

Sakaćenje može, takođe, biti primenjeno i na ruke (aktivnost, orijentacija). O sakaćenju »Horusa« govori nam Plutarh (iako ga tretira kao izmišljotinu, a takođe i njegov navodni uzrok: odsecanje glave svojoj majci Izis.) Posle ovog čina Horus je osuđen na sakaćenje, a Tot (Hermes) zamenjuje glavu Izise glavom krave (Hathor). Tako od života (Horus negira »majku« ili fizičku dimenziju materice) postaje sublimacija. (Nathor je »boginja« sublimacije). Iako Plutarh sa zgražanjem negira verodostojnost ovog mita, u Papirusu Jumhilac nalazimo dokumentaciju da sakaćenje Horusa nije izmišljotina. Ovaj papirus, namenjen sveštenicima Anubisa, jedini je verodostojni, originalni izvor mita o sakaćenju Horusa, mita čiji duboki simbolični smisao Plutarh, očigledno, nije shvatio. Mada su mnogobrojni osakaćeni kipovi nađeni u Egiptu, (kao, na primer, bista u Tutankhamonovoj grobnici), Papirus Jumhilac je redak pisani trag ovog čina. Tekst ovog papirusa nije mnogo poznat, niti su ga studirali egiptolozi, a preveden je sumarno samo jednom na francuski jezik (J. Vandier). U ovom spisu saznajemo da je Horus izvršio taj »strašni zločin« u Afroditopolisu — ali da je kao krivac kažnjen Anti (ANUBIS). Ovaj dvoglavi Set-Horus ujedinjuje tako negativni čin s oživotvorenjem. Horus je svojoj majci oduzeo glavu (obezglavljenje — negacija tela kao »tame« svetlošću-svešču). Tu »negativnu« delatnost potčinjavanja ili »ubijanja« zaustavio je Anti, time što se voljno podvrgao sakaćenju: žrtvovao je, iako nedužan, »ruku« koja je čin negacije. Tako je zaustavio istrebljenje do koga bi došlo slepom akcijom same svetlosti (život bez noći, pod jarkim suncem, postaje pepeo.) On produžava život, dajući »kuću« Horusu.) Srećemo se ovde sa zagonetnim vidom medijacije čiji je ključ ANUBIS. Čista svetlost, Horus »ubija« neprijatelja, potčinjava ga, uništava. Anu-

bis ga podiže. Ispaštanjem, srstao sa samim zlom, on »zlo« kao samoga sebe, saseca. Jedini put, reklo bi se, prema ovom tekstu je individualni put. Čovek samoga sebe može da ispravi. Nikakva spoljna snaga ga ne može »ispraviti«. Sam sebe, znači, čovek mora da »rodi.«

Doslodno, isti papirus nam daje podatak i o »rođenju Anubisa«. Na staroegipatskom on (»ANUBIS« je grčki »prevod«) je, u stvari: »INPU«, tj. »Tako Nastade«. Anubis je, dakle, onaj »Koji Nastaje.« Kako je taj nastanak opisan? Set, u svome begu od Horusa, prenušava se u Anubisa, u »psa«, i bežeći pada u ruke Isise (ovde: vučice). Ova zariva zube u Setova leđa, koji, pobeđen, predajući se, stenje: »Zašto proganjaš tog jadnog psa koji ne postoji?« I tako nastade (INPU). Znači, on je nastao činom PREPOZNAVANJA svoga sopstvenog nepostojanja! Ovaj čin nastajanja svešču, može se prevesti na mnoge načine, od kojih je jedan »oslobodenje od sopstvenog, ego-slepila«. Ovo uključuje sasecanje ego-slepila, ili sakaćenje samoga sebe.

Papirus Jumhilac je dragoceni izvor za tumačenje mitološkog kompleksa Anubis. Nalazimo u njemu i istorijat prvog sveštenika Ozirisa: medijatora. Prvi sveštenik Ozirisa znači: »nastanak sveštenika Ozirisa«. Mit o »rođenju kroz kožu« je druga verzija o NASTANKU Anubisa (nastajanje svešču). Često vidimo, u figuracijama, tog sveštenika ogrnutog PANTERSKOM KOZOM, kao izvršioca rituala (Gest, ritual — ovaj gest je ČIN). Zašto je ogrnut panterskom kožom? Kakvo »primitivno obožavanje« te životinje je uzrok ovoj maskaradi? Sažmimo priču o nastanku ovog sveštenika: Set, u begu od progomitelja Horusa, koji sveti ubistvo oca Oziritisa, uzima razne forme, on se u jednom momentu pretvara u pantera. Ko će se sada pojaviti na mitološkoj pozornici kao progomitelj ove velike »mačke«? Pas.!) Anubis goni pantera i hvata ga. On ubija pantera, dere mu kožu i sam u nju ulazi. U papirusu, tekst sugerira jednom dvosmislenom rečenicom da je ANUBIS, u stvari, da bi ušao u kožu pantera, mora oderati i svoju sopstvenu kožu i takav ulazi: kao princip (bog) on pada u telo (kožu) životinje da bi tu »kožu« izdigao; znači, sam se žrtvuje, poništava kao božanstvo, da bi oživotvorio, oduhovio zver. Zato je »koža« (krzno, kosa) simbol i nosilac »životinje« kao i njenih mentalnih derivativa: ego-ličnosti, strastvenosti, halapljivosti, besa itd. Ovako žrtvom prerušen u pantera, i uživljen u prirodu (kožu, krzno) te zveri, on hoda ka Ozirisu, svome »OCU« i stenje: »Evo me... došao sam, ja Set, došao sam tebi, OCE!« Tekst naglašava da je tako Set priveden Ozirisu.

Posle ovog čina, Set postaje PRESTO Ozirisa (»sedište« se kaže: SET, na staroegipatskom; a, istovremeno, ASET je ime ISISE). Ovaj privedeni ubica postaje, samožrtvom, sama OSNOVA (sedište) Ozirisa (jednine). Od tada, svi sveštenici ogrnuti su simboličnom panterskom kožom i utelovljuju ANUBISA, medijatora.

Ovaj mit govori malo o suštini sile PET, koja »podelom« održava ravnotežu Sunčeve celine. Gravitaciona koordinacija je, kao i medijator, SIN koji podržava OCA.

Problematika koja je nikla u raspravama verske hrišćanske dogme predstavlja žalosnu degeneraciju ovog sadržaja. Sama osnova »rođenja svešču« je iskrivljena, a samožrtva pretvorena u žutvu zbog drugih. Egipćani nam izlažu da je suština ove »žrtve« baš u činjenici da je DVOJNOST unutar individue svedena, svešču, na jedninu NOVOM PODELOM (»samo-sakaćenje«). Svakako, simbolika evocira JEDNINU u kojoj se ovo vrši. ANUBIS je medijator, jer je dvojan. Razmišljamo o samom čoveku. Postoji u njemu životinja i »čovek«. Ali, sve dok »čovek« živi odvojen od svoje životinje (u sebi) ta životinja će potmulo vladati s njim. Dok se »čovek«, obrazovan, inteligentan i »dobar«, deli od sopstvene prirode kojoj se zbog toga predaje bezglavo u najneodoljivijim trenucima — neće biti ČOVEKA od njega. Intelektualac, na primer, potpuno potcenjuje svoje »instiktne« i »telo«, kao što su radili »pobožni« ljudi. Ove potcenjene, »panterske« sile čekaju trenutak da zgrabe tog jadnog pobožnog čoveka i da ga umište. Isto se događa i ostalim ljudima koji se mentalno izdižu, a telesno zapostavljaju. Njihov um je često suptilan i dubok, ali lako propadaju. Da bi se doveo »panter« Ozirisu (sila cepanja kao utelovljeni intelekt naoružan slikom prokreacije), jedini bića, psihičkih gospodar tog bića mora da negira (žrtvuje) svoj nezavisni, superiorni, »objektivni« status da bi se u bolu »uvukao pod kožu pantera« — samoga sebe: istina je dokučiva samo posmatranjem, uz veliku hrabrost i bez kocke šećera. Ko počne da silazi u taj lavirint, vrlo brzo shvata zašto niko sem Tezeja (uz pomoć Arijadninog konca) nije umaknuo strašnom Mino-taurusu! Na grčkim vazama često vidimo i Tezeja u PANTERSKOJ KOŽI! On ulazi pod kožu pantera i tu sam sebe vidi. Tako je LAVIRINT sam čovek u kojem se um, tuđ prirodi, budi, u koži »životinje«. Mitom o Setu, Horusu i ANUBISU, kao rešenju ove dvojnosti, dozalimo na fenomen medijacije. Sam čovek je u suštini medijator i medijatori su na zemlji uvek bili učitelji istine o samouzdanju. U hrišćanstvu je ova istina izgubljena zloupotrebom sveštenstva. S puno prezira ti alkoholizirani »očevi« crkve govore o »vračima« i »divljacima« koji, u stvari, operišu sa životnim realnostima unutar čoveka, o kojima ti isti »očevi« nemaju pojma. Šta se desilo? Panter pojeo Horusa. Neki bedni ostatak ANUBISA još jenjava u Engleskoj u kraljičinoj paradi

gde bubnjar predvodi muziku ogrnut panterovom kožom. Nekada je ovaj »bubnjar«, kao praiskonsko *srce* (dvojno, a jedina), vodio *korak* (čim samopredaje) kroz lavirint sebe ka *HARMONJI* (muzika). Danas, on predvodi paradu na opšte zadovoljstvo turista.

ANUBIS, kao samoograničenje, u krajnjem zaključku i mimo svih konkretnih »funkcija«, ostaje sama *IRACIONALNA* srž *RACIONALNOSTI*. Kao *FUNKCIJA*, ovo samoograničenje je poluga neograničenog: večnosti. Negacija jednine u cilju njene afirmacije. Ili: »evolucija involucijom«. Moglo bi se reći da cela priroda raste »naopačke« (kao što drvo raste iz korena, svoje srži, »naopačke« (ka suncu) i smrću sledi taj pokret kružne inercije — da bi se u čoveku, kao sila, okrenula u obratnom smeru: glavom ka suncu.

CREDO POSTAJE VEDO

Nazivamo ovu »usnulu inerciju«, kao kvalitet — efekat zakona celine *pet* — majkom mentalne projekcije. Ova projekcija je imaginarna, kao i sama ideja *KRIVULJE*. Svaki pokret, definisan nezavisno od volumena kojem pripada, u svojoj apstraktnoj realnosti, predstavlja *KRIVULJU*: izolovan fenomen. Kao takav, on teži da nađe svoj početak, iako do tog cilja nikada ne dospeva — jer je krug imaginarna slika, a realnost spirala. U spirali Galaksije molekularni sistemi prirode, kao nemoćni nosioci moći, podložni su samosatirućem snu gravitacije. Individualna ljudska svest, kao »princ«, traži svoju »uspavanu lepoticu«, svoj smisao.

Iako jedina (što svi osećamo), (*PET*; ovo svi ne znamo) — mi smo izraženi *podelom* (zato svi jadicujemo), koja je, međutim, *PROPORCIJA JEDNINE* (o ovome ništa ne znamo). U svojoj gravitaciono-slepoj uslovljenosti težimo mentalno (kao krivulja) da uhvatimo sopstveni rep. Verujemo u sebe kao u krug i, time, ograničavamo sebe rođenjem i smrću, kojoj *TEŽIMO*. Međutim, pošto smo takođe *PROPORCIJA*, i time koordinativna sila te iste gravitacije (težnje), možemo se (tako kažu), mada drugim rečima, spisi Egipta, samom snagom *PODELE*, sagledane kao *FUNKCIJE* stvaralaštva, osloboditi ove stege. Ovim buđenjem dajemo *ORIJENTACIJU* težnji ili gravitaciji: rađamo se u *večnost spirale*. Koordinacijom, znači, stvaramo se uzimajući na sebe neki karakter sličan Jupiteru, kao *ČOVEK* (sistem) u čoveku (*sistemu*).

Ovo začinjanje nove celine u harmonizaciji s *CELINOM* (kao što Jupiter uslovljava sopstveni planetarni sistem u sunčevom sistemu), obrće uloge između oca i sina. Sin (fenomen) videvši oca, postaje *OTAC* svome ocu.

Ova misao bila je antičkom svetu izražena simbolizmom luka i strele, kao celine projekcije. U jogičnim filosofijama, princip luka i strele spada u bazični domen inicijacije (koordinacije). Iz svesti, kao iz luka koji je zarobljena gravitacija, probija

»u ovom čuvarskom stavu budnosti, on evocira bdenje«.

se strela: misao, ili nova dimenzija. Luk (ciklično kruženje nebesne mehanike) je sam čovek. Strela, projekcija misli, je sam čovek. Strelac je medijator.

Često vidamo u Egiptu figuracije »lova« gde čovek baca krivi štاپ (bumerang?) u prostor: vratiće mu se s plenom. Danas, se dešava nešto slično, međutim taj bumerang je sama krivulja: dva otvorena pravca u njegovoj ruci: mogućnost da se kometski izgubi u nekom ekscentričnom snu koji će se na kraju završiti fatalnim presekom ova dva neusklađena pravca. Valja mu zavezati konopcem oba kraka i od te *KRIVULJE* napraviti luk. Konopac koji spaja otvorene krakove krivulje (imaginacije), voljni je akt ograničenja: mentalna samožrtva »sakaćenja« kojim se produžava život u momentu krize (iscrpenog ciklusa ili civilizacije).

Posmatrajmo projektivnu moć misli belog čoveka na ovoj planeti. Budi se i polazi u istrebljivački rat u ime Hrista. Obožava blage likove bleđih svetaca, a maltretira crnce gde stigne. Kao nosilac progressa, ne bi mogao biti ničim bolje predstavljen do divljim, pustinjiskim psom, ANUBISOM. Zlurado ponire, kao Set, genijalnošću, u dubinu uništenja, traži korenje — ali, roneći, ponaša se kao ajkula, cepa i guta sve što sagleda, sanjajući o nekom carstvu: utapa se, tone, da bi dokučio sebe. Njegov svet raste, kao biljka, na »obrnut« način, naopačke — a »dobro« i »zlo« svaki čas menjaju mesta kao pedale nekog bicikla. Gde juri ovaj dvoglavi Anti? Sve to liči na katastrofu, ali prema kazivanju mita, on će, nekako, kao i »pečeni Jovak«, skočiti na noge iz sopstvenog zgarista.

Postoji na Zapadu, gde Set umire neznaajući da se budi, pad moralnih vrednosti istovremeno s buđenjem progresivne misli i intuitivne inteligencije. Slično se može posmatrati u telu, kad se javi infekcija: žlezde, zbog odbrane, upotrebljavaju »negativni« metod. Jedni hormoni »šire« zapaljenje oko zaraženog mesta, a suprotni ga ograničavaju. »Zapaljenje« u svetu kao da nagneštava i odbranu života od neke infekcije koja je, možda, posledica nereda i promene. Prema mitu, ne bi bilo čudo kad bi se Anti-serum pojavio s Balkana. Mada to ne mora da bude tako. Bitno je posmatrati krize¹⁾ kao buđenje *KOORDINACIJE* organizma — pa bilo to društvo ili čovek.

ANUBISOV LAVEŽ

»Tu ugleda dijete Uroša
Nije njega suzom polivala
VEĆ SE GROKTOM NA NJEG' NASMIJALA:
Onde majka Uroša vidila,
I onde se Uroš posvetio,
Te se samo posvećeno t'jelo
Na zidanu manastiru šeće...«¹²

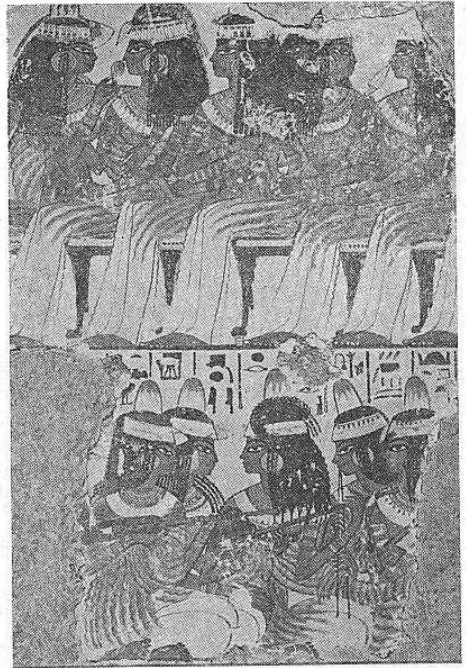
Kada Stari Egipćani govore o *KOSMIČKOM OKEANU*, njegovom slikom, u stvari, evociraju ravnotežu koju utelovljava (kao stvrdnut okean, ili »Zemlja«) čovek.

Okean je u neprekidnom pokretu, drhti, prenoseći impulse koji se slivaju jedni u druge, začimajući talasanje. On je strašan i čovek ga obožava smatrajući ga divljim. U stvari je obratno. Okean utelovljava *red* i taj *RED* je strašniji divljem čoveku od bilo kakvog nereda. Srž okeana je *mir* i tim zakonom on treperi, vraćajući konstantno svaki pokret na svoje mesto. U naporu da sam sebe shvati (uhvati, ukoči pokret) čovek evoluira. Ovo izgleda apsurdno: on saseca granu na kojoj sedi da bi se uhvatio za sledeću: pod moraš. Čim razabere gde se nalazi, opet beži dalje, jer strahuje od sopstvenog ograničenja. U njemu, se okean ljulja i taj pokret često naizgled ništavan, kao podvodni talas, odjednom baca čoveka o stenje. Opažamo, naročito u »stabilnih« ljudi, iznenadne krize i pad, uništenje imovine i pordice. Niz razloga se baca u lice zgranutoj rodbini. Ali ne, to je isti talas, razbijen, skuplja se i u peni, pljuskom pada u samoga sebe.

U ovoj prekomernoj mržnji sebe — tražeći, kao *NEMIR*, sebe, kao *MIR* — čovek se gubi. Njegov racionalni intelekt, kojim je potlačio Zemlju, zastaje pred okeanom. Mimo vere ili skepticizma, on teži svojoj apstraktnoj »realnosti« koju ne može da dokuči direktno, čulnim aparatom intelekta — kao što ne može ni uzburkani okean da vidi kao *MIR*. Između *TEŽNJE* (gravitacije) talasa, koju čovek oseća kao »krug« (iz koga zato beži) i *MIRA*, od kojeg, u stvari, taj pokret zavisi, isprečio se okean. Davi ga. Čak i ako intelektualno shvata apstraktnu suštinu tog *MIRA*, kao srž trepereće uzburkane, lančane telesine komplementarnih reakcija, i time »zna« da je ta divlja energija, u stvari, o čuda, *INERCIJA*... to ga ne *UMIRUJE*. Intelekt je kao kapa. Zavisí od glave. A u glavi je okean koji nijedna kapa ne može da pokrije.

»Jao Šaro, moje desno krilo!« viče Marko kad je u nevolji, jer buzdovan nije dovoljan. Ni nama, u sukobu s okeanom, buzdovan intelekt nije dovoljan. Problem je u ovome: kako prepoznati knilato Šarca, pobratima, u nama? Ovaj srpski grifon je konj, ali mu crne tačke na belom telu (panter-motiv) odaju karakter medijatora. On je, znači ANUBIS. Kako stupiti u vezu s njim? Znamo: u tankom crevu *ON STVARA nas* od parčića razbijenog sira, od proje pretvorene u neko nerazumljivo, molekularno drhtanje. Znamo: negde među očima *ON STVARA harmoniju* vidika, iako naša dva oka vide dva ugla; *on STVARA*, znači, od *DVA* oka *JEDNO*. Znamo to se zove *SINTEZA*. Taj živi *pas!* Kako da ga uzjašimo i, držeći se za njegovu nakostreše-

POEZIJA DREVNNOG EGIPTA

svečana gozba sa plesačicama i sviračima. iz jedne poznate grobnice u tebi

nu vratinu, zarijemo se u samu srž LAVIRINTA, da bi odatle, kao gežir, putem nekog klanja, šiknuli u dimenziju koja nam je vitalno potrebna MIR? SVE-MIR.

Nad nama, kao nad mumijom, ANUBIS je, međutim, večno nagnut: pije nas kao život (ruski: stomak; Anubis) što pije Boru Štankovića — Mitke u zanosu kaže: »Zemlja me pije... mesečima me pije. Ništa mi nije, zdrav sam — a bolan. Bolan od samoga sebe. Bolan što sam živ.«

Plemenskim atavizmom osećamo VUKA kao sam život — a to osećanje, u svojoj racionalnoj jezovitosti, u nama je ZANOS. Ceo naš folklor je izraz tog ZANOSA koji nas pokreće ritmom i intonacijom, na neki totalni način i neizrecivo — kao smeh. Ovdje ćemo zastati.

Šta je to SMEH? Ujedinjuje nas. Smiruje nas egzaltacijom. ANUBIS, u smehu, sažima so okeana u kostur: sintezu. U nama, mrtvima, kao u semenu, smeh izaziva klijanje života. Očigledno da je arhaično čovečanstvo poznavalo ovaj »magični« karakter smeha, jer pesma kaže:

»Bog t' ubio Uroševa majko,
Ako njega suzama poliješ,
Ti se na njegov GROKTOM NASMEJAVAJ.«³

U Čajkanovića nailazimo da su se femmaki, vođeni na pogubljenje — smejali. On zaključuje da je SMEH »najjača manifestacija života«, »utuk za demone« i, što je najinteresantnije, da se može »svesno praktikovati«. Tragove ovoga nailazimo i u staroegipatskim tekstovima. Međutim, mi iz ovoga ne izvodimo zaključak »keep smiling«. Nas ovde zanima nešto drugo: DIMENZIJA SMEHA.

Smeh je iracionalni impuls koji nas baca u grčevite pokrete i krike slične lavežu — a donosi dobro raspoloženje. Uglavnom, ono što budi smeh je nešto apsurdno. Često otkrivamo, nemoćni da se savladamo, čak i u tragičnim momentima, da nas nešto iz stomaka goni na smeh — ANUBIS.

Paradoksalno: smeh je IRACIONALAN ČIN KOJI RACIONALIZUJE APSURD. On koordinira u nama apsurd munjevitim procesom u kojem sagorevanje postaje zanos, u kojem se sažimaju intelekt, emocija i čula u nečemu što bi se, prema ovim karakteristikama, treba nazvati misao, a, međutim, više liči na lavež. Buđenje i odbrana ovdje su ujedinjeni, kao Horus i Set.

Duboki problemi života ukazuju nam na nemoć da koordiniramo apsurd koji ometa našu emotivnu ravnotežu, intelekt, naš razum itd. Isti apsurdni splet u drugoga, može lako u nama da izazove smeh. Ovo ukazuje da je smeh odbrana. U momentima nervnih poremećaja ljudi se kikoću. Poremećeno društvo traži egzaltaciju i smeh, pa makar i na račun zdravlja.

Na pitanje KO JE ANUBIS? ne možemo da odgovorimo ničim racionalnim, ali možemo zaključiti da tu silu KOORDINACIJE — kojom se, po kazivanju starog Egipta, radamo u novu dimenziju svesti — možemo »osetiti« mimo intelektualnog opisa, onim što je u nama organski otelovljeno, a to je SMEH. Jer, svakako, smeh ukazuje na neku dimenziju kojoj težimo, koja kao da nam je izvor, iako zaboravljen: u nama KOREN BUDUCNOSTI. Egipat kaže fi, koren iz pet: kreativna sila svemira. Kepler govori o Zemlji kao o srazmeri Sunčeve celine. Narod kaže: »cepa se od smeha«. Kako rekomo na početku: JEDNINA koja je podela.

Smeh je obećanje koje nam Oziris daje u našem telu: da postoji mogućnost pobeđe nad apsurdom i bolom (kao smrtni): MISAO, kao SMEH — iako ne »smeh«. Ekstatična dimenzija ujedinjujućeg cepanja (sagledanja) koje se može nazvati »rođenje svešču«. PANTER postaje OZIRIS.

NAPOMENE:

¹ Veselin Čajkanović, *Mit i religija u Srba*, str. 124.

² Pitagora je bio »školovan« u Egiptu. Kepler u svom *Misterijumu Kosmografikum*u kaže da je »ukrao zlatnu vazu Egipta da bi svome Bogu zasnovao dom van Egipta«.

³ Čajkanović, o. c. str. 435: »U okolini Kruševa pokojniku se na grudi stavlja srp.«

⁴ Npr: opstraktna konkretizacija (geometrijska) sile PET, pentagonom, ne budi ništa u čoveku, neupućenom u učenje Pitagore — već, naprotiv, može da izazove fantaziju. Naprotiv, simbol raspeća budi »osećaj« ukrštanja smrti i života, kao i smrt u smislu nekog strahovitog porađanja.

⁵ R. A. Schwaller de Lubicz, *Le Roi de la Theocratie Pharaonique*. Flammarion 1961, str. 37.

⁶ Čajkanović, o. c. str. 124.

⁷ Papyrus Jumhilac, Vandier.

⁸ Kuća Horusa je ime Hathore — sublimacije. Velika kuća — je ime faraona. Ritual SED (rođenje kroz kožu) simboličnim žrtvovanjem svestenika (Anubisa) umesto faraona (Horusa), produžava se »život« faraonu (koji bi inače vladao samo ograničen broj godina).

⁹ Jedna od verzija rođenja Anubisa, u Papyrusu Jumhilac, je slična s tekstom Starog zaveta o rođenju Mojsija. (spašen u čamcu od papirusa itd).

¹⁰ Zar ovo nije interesantan koren za interpretaciju čudnog odnosa između psa i mačke. Pas juri mačku (ako je ne jede), a ona ga »izvodi iz kože«.

¹¹ Interesantno je pomenuti da se još do sredine devetnaestog veka u Francuskoj provinciji KERCIJI (CAHOR) održao drevni običaj da se na poslednji dan godine (ovo bi se moglo preneti i na haos poslednjih dana jedne civilizacije, ili ciklusa) uvodi promena u crkvenoj službi. Na kraju službe, naime, svestenik je, umesto AMIN njakao — IIA — IIAA — IIAA — tri puta. U ovome se ogleda duboko poznavanje »krize« kao fenomena prevrata. Momenat haosa nastaje kada se sila koordinacije reformira: pred novi period vremena. Znači, u tom kritičnom periodu, pred Novu godinu, koordinator je zamenjen — magarcom. Tako vidimo u svetu, danas, mnoge magarce na počasnom mestu.

¹² Čajkanović, o. c. str. 109.

¹³ Čajkanović, o. c. str. 108.

Tako mi je dobro kad si sa mnom,
Kuju je tvoje srce izdvojilo.
Da li ti nedostaje zagrljaja ili nežnosti
Kad me posećuješ u mome domu?

Ko će mi zabraniti ta uživanja?
Kad poželiš da dodirneš moja bedra
I moje grudi — moje te ruke sigurno neće
Odgurnuti od sebe.

Zar hoćeš da odeš radi jela?
Zar si rob svog blagoutrobija?
Ili si rob gizdanja
Pa hoćeš odavde da odeš radi odeće?

Ta ja imam odličnih tkanina.
Da li si ikad otišao gladan?
Da li si ikad otišao nag?

Uzmi sada moje grudi
I one će te štedro nagraditi.

Divan je dan tvojih zagrljaja

Tvoja ljubav prožima moje telo

Kao što se slasti mešaju s vodom,
Kao što se smola prožima mirisom.

Kada bi jurio da vidiš sestru svoju
Kao ratni konji kad jure u napad.

Nebo bi učinilo da njena ljubav
Bude kao požar — i kô let sokola.

U postelji se sve izmešalo

Usta moje sestre su lotosov pupoljak,
i njena ruka — grana sikomore,
i njena ruka — grana sikomore,
Njeno oko — budno, mada zatvoreno,
A njeno čelo — jelova stupica.